

Nr: 40/G/2011r.

Sopotnia Wielka, styczeń 2012 ©

Od redaktorki

Szanowni Czytelnicy!
Miło mi oddać w Wasze ręce kolejny, 40. już numer naszego Biuletynu. Osoby, które nie mogły na bieżąco pojawiać się na wspólnych działaniach zachęcam do lektury „Migawek z Legnicy” oraz „Otwarcia CN-001”.

Zainteresowanych planami na 2012 rok odsyłam do art. "Pozwolenie na budowę", „Astroevents 2012” oraz Kalendarza proponowanych działań.

Szczególnie zachęcam do promowania akcji 1% na astronomię oraz naszych materiałów promocyjnych – każda wpłata przybliży nas do nowego Obserwatorium w Sopotni Wielkiej.

..Iulia Nawalkowska

Migawki z Legnicy

Noc spadających cen w połączeniu z deszczem spadających gwiazd wywarła niemałe wrażenie na mieszkańcach Legnicy. W tym mieście na dachu Centrum Handlowego Ferio odbył się po raz pierwszy w takim rozmiarze ASTROEVENT zorganizowany przez nasze

Stowarzyszenie. Pojawiły się nowe elementy, m.in. model Układu Słonecznego skryty pod kopułą Multiplanetarium, który cieszył się dużym zainteresowaniem zarówno dzieci, jak i dorosłych. W namiocie tym nie mogło zabraknąć oczywiście stałych stoisk z kolekcją prawdziwych kamieni z kosmosu, audiowizualnej makiety dotyczącej programu Ciemnego Nieba oraz zdalnie sterowanych łazików księżycowych. Co ciekawe, oprócz dzieci i ich rodziców łaziki sterowały babcie! I bardzo im się to spodobało.

Do pokazów różnych obiektów astronomicznych oraz elementów krajobrazu udostępniono kilka stanowisk teleskopowych. Wielką popularnością cieszył się nowy teleskop Coronado do obserwacji Słońca. Dzięki Mobilnemu Obserwatorium POLARIS-OPP wyposażonemu w stację meteorologiczną, uczestnicy imprezy mogli wykonać samodzielną prognozę pogody na najbliższe godziny. Pojazd ten posiadał również jedyną tego rodzaju w Polsce pokładową stację bolidową do rejestracji jaśniejszych „spadających gwiazd”. To właśnie to urządzenie prezentowało obraz z zainstalowanej wewnątrz kamery. Mimo niesprzyjającej pogody (mżawka, deszcz) udało się wieczorami zaobserwować na niebie różne obiekty astronomiczne, w tym przede wszystkim kilka zjawisk z „głośnego” deszczu meteorów z roju Drakonidy, których maksimum przypało na 8 października 2011.

Oprócz tego najbardziej obleganą atrakcją było Astrolabium, przyrząd ćwiczebny dla pilotów, a zaraz po nim księżycowa trampolina pozwalająca choć przez chwilę poczuć stan nieważkości.

Natomiast wewnątrz centrum handlowego można było odbyć szkolenie z zakresu poszukiwania meteoroidów oraz wziąć udział w warsztatach plastycznych. Wśród licznych atrakcji eventu nie mogło zabraknąć rodzinnych zabaw i konkursów, m.in. budowania ładowników marsjań-

skich oraz rakiet wodnych. Ogólnie impreza obejmowała aż 15 stoisk dydaktycznych, które cieszyły się ogromnym powodzeniem przez cały weekend, nawet w godzinach nocnych (do godz. 23).

Otwarcie CN-001

19 listopada 2011r. w Sopotni Wielkiej zainaugurowano otwarcie obszaru ochronny ciemnego nieba CN-001. Po wielu latach wysiłków cała miejscowość posiada oprawy latarni zgodne z normami IDA, a nasi obserwatorzy jedyną jak dotąd w Polsce okazję, aby obserwować nocne niebo w kompromisie z oświetleniem ulicznym. Na otwarcie przybyło kilkadziesiąt osób, a wśród wielu gości pojawili się także sponsorzy, do których należy zaliczyć Urząd Gminy Jeleśnia, ES-System, CKW Vesta, Żywiec Zdrój, a nawet zakłady mięsne Handerek czy cukiernia Art-Piek z Żywca. Dziękujemy wszystkim za obecność i zapraszamy na obserwacje!

Pozwolenie na budowę

IV kwartał 2011 roku zamknęliśmy pozytywną informacją z Urzędu Gminy Jeleśnia, który za pośrednictwem radnych wyraził zgodę na odstąpienie wpłaty wkładu własnego za wymianę latarni ulicznych (kwota zarezerwowana ze środków 1% na astronomię pod obszar ciemnego nieba CN-001), na rzecz budowy obserwatorium astronomicznego w Sopotni Wielkiej. Kopuła ma być zrefundowana ze środków Urzędu Marszałkowskiego (program LE-ADER), jednak aby inwestycja doszła do skutku, nasza organizacja będzie musiała zabezpieczyć 100% środków na ten cel w okresie 2012-2014. Łącznie koszt budowy to nieco ponad 100tys. zł. z czego 55tys. zł. pochodzi będzie z rezerw Astrocentru (za ciemne niebo) i środków własnych naszej organizacji, a na pozostałe 45tys. zł. potrzebni będą sponsorzy. W styczniu 2012 roku nasza organizacja sfinansowała już cały komplet dokumentów (projekt budowlany, przedmiar robót i rysunki techniczne), wymaganych do uzyskania pozwolenia na budowę. Przeszły już także pozytywną ocenę w katowickim Urzędzie Marszałkowskim. Jednak droga jeszcze daleka...

e-CSO już działa

Jedną z ostatnich kontroli Komisji Inspekcyjnej Stowarzyszenia POLARIS-OPP przyczyniła się do nagłego przyspieszenia prac nad internetową wersją Dzienników Obserwacyjnych naszej organizacji. Owocem tych wysiłków (zapoczątkowanych jeszcze w 2008 roku), stała się aplikacja autorstwa Mateusza Kamińskiego, który końcem 2011 wraz z działem informatycznym i innymi osobami, otworzył pierwsze w historii e-CSO. Formularz do zapisu obserwacji zarówno w szerokiej wersji z komentarzami, jak i krótkiej – sprawozdawczej (tzw. rewers dziennikowy), dostępny jest pod adresem: www.ecso.polaris.org.pl Każda osoba zrzeszona w naszym Stowarzyszeniu może się do niego zalogować poprzez przydzielone hasło. Aplikacja na chwilę obecną jest w fazie testów, toteż generowanie raportów CSO do druku, może jeszcze nie do końca odpowiadać wzorom znanym z Dzienników Obserwacyjnych POLARIS-OPP. Zarząd zapowiada szerszą prezentację programu podczas najbliższych zjazdów w Sopotni Wielkiej, a dla najaktywniejszych obserwatorów jak za dawnych lat - wyróżnienia i nagrody.

Nowe publikacje

Jak co roku wraz z nadejściem stycznia pojawiają się nowości w ofercie wydawniczej Stowarzyszenia POLARIS-OPP. Tym razem zaczynamy od nowatorskiej koncepcji Astroeventów na 2012 rok dotyczącej czwartej planety od Słońca. Szesnastostronicowa broszura będzie miała swój debiut podczas zjazdu zimowego w lutym 2012 roku. Nieco później, ale jeszcze przed majówką, powinna pojawić się nowa oferta członkowska 2012, a wraz z nadejściem wiosny publikacja nt. Astroturystyki w Sopotni Wielkiej.

Dr Tomasz Mrozek z Instytutu Astronomicznego UW, który był gościem imprezy otwarcia obszaru CN-001, przysłał do nas jedno z pierwszych zdjęć nocnych ukazujących chronione nad Sopotnią Wielką ciemne niebo. Ujęcie przedstawia zimową scenę gwiazdozbiorów takich jak **Orion**, **Wielki Pies**, **Zając**, czy też **Byk** w prawym, górnym rogu zdjęcia. Najjaśniejszym obiektem widocznym na niebie jest oczywiście Psia Gwiazda – Syriusz, a walecznego Oriona poznamy po tzw. pasie, czyli trzech, jasnych gwiazdach w jednej linii. W tym samym gwiazdozbiorze, tuż pod wspomnianym układem gwiazd, odnajdziemy niewielką mgiełkę dostrzegalną również gołym okiem, ale tylko z terenów, gdzie niebo faktycznie jest ciemne. Ta „chmurka”, to oczywiście **Wielka Mgławica w Orionie** znana pod numerem M42, uwieczniona 19 listopada 2011r. przez tego samego autora i choć prezentowane tu obiekty nie są czymś nadzwyczajnym, warto zwrócić uwagę na fakt, że pod nimi uwieczniona została również... świecąca się latarnia uliczna. W normalnych warunkach takie ujęcie nie miałoby prawa bytu, bowiem blask sztucznego światła uciekającego z wypukłego klosza oprawy, rozjaśniłby całe zdjęcie. Jednak nie w tym przypadku, gdyż tutaj mamy już do czynienia z płaskimi szybami opraw Boyen6 zapewniającymi zachowanie wskaźnika ULOR=0%.

Więcej na www.ciemnieniebo.pl

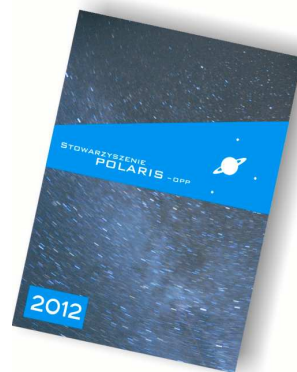
Posiadasz ciekawe zdjęcia związane z działalnością POLARIS-OPP? Prześlij do nas: dzialliteracki@gmail.com lub polaris@op.pl

Kalendarz proponowanych działań obserwacyjnych na I kwartał 2012r. oraz harmonogram prac Stowarzyszenia POLARIS – OPP: [więcej na www.polaris.org.pl](http://www.polaris.org.pl)

Data	Opis wydarzenia
04.01.2012	Maksimum meteorów z roju Kwadrantydy. ZHR~120.
17-19.02.2012	Zjazd zimowy w Sopotni Wielkiej.
25.02.2012	Księżyc w bliskim sąsiedztwie Wenus (3,1 st.), na lewo Jowisz, poniżej Merkury.
27.02.2012	Księżyc w pobliżu Jowisza (3,7 st.), na prawo Wenus, poniżej Merkury.
01.03.2012	Rozpoczęcie 18-tego roku działalności POLARIS-OPP.
10-11.03.2012	Wieczorem Wenus w pobliżu Jowisza (3,0 st.).
25.03.2012	Premiera nowego seansu na stacji kosmicznej YSS.
26.03.2012	Księżyc w pobliżu Wenus (1,8 st.).
31.03.2012	Zamknięcie roboczych wersji Sprawozdań z działalności POLARIS-OPP za 2011 rok przez Zarząd.
	Przekaż 1% na astronomię! KRS: 000076686

ASTROEVENTS 2012

Dla prenumeratorów naszego biuletynu oraz czynnych koordynatorów Stowarzyszenia POLARIS-OPP, przesyłamy wraz z niniejszym numerem periodyku, jeden egzemplarz folderu ASTROEVENTS na 2012 rok. Bardzo prosimy, aby czynnie włączyć się w realizację celów statutowych naszej organizacji i o ile to możliwe, przedstawić go sponsorom jako oferta nowatorskich działań dla dzieci i młodzieży w miejscu swojego zamieszkania (np. galerii handlowe, kina, domy kultury itp.)

Zapraszamy na forum komitetu organizacyjnego
12. Sympozjum na rzecz ochrony ciemnego nieba
www.darksky2012.ciemnieniebo.pl

„Biuletyn Stowarzyszenia POLARIS – OPP” (kwartalnik)

Wydawca: **Stowarzyszenie POLARIS - OPP**, Sopotnia Wielka 174, 34-340 Jeleśnia. tel./fax. 33 863-46-93 / 32 749-28-19
e-mail: polaris@op.pl; www.polaris.org.pl; www.ciemnieniebo.pl; www.astroprocent.pl
KRS 000076686, REGON: 072748515; NIP: 553-22-26-730.

Koordynatorki działu literacko-redakcyjnego – **Julia Nawalkowska, Anna Rębacz**, e-mail: dzialliteracki@gmail.com
Nakład – 50 szt. Wydanie bezpłatne. © Copyright by POLARIS-OPP.